

KOMISIJOS DIREKTYVA 2009/90/EB**2009 m. liepos 31 d.****kuria pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB nustatomos vandens cheminės analizės ir vandens būklės stebėsenos techninės specifikacijos****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus ⁽¹⁾, ypač į jos 8 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Turėtų būti užtikrinta analizės rezultatų, gautų valstybių narių kompetentingų institucijų paskirtose laboratorijose, kurioms pagal Direktyvos 2000/60/EB 8 straipsnį pavesta atlikti cheminę vandens stebėseną, kokybė ir sulyginamumas. Standarte EN ISO/IEC-17025 „Tyrimų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“ nustatyti atitinkami tarptautiniai naudojamų analizės metodų tvirtinimo standartai.
- (2) Siekiant užtikrinti atitiktį tvirtinimo reikalavimams, visi analizės metodai, kuriuos valstybės narės naudoja pagal cheminės vandens būklės stebėsenos programas, turėtų atitikti tam tikrus būtiniausius veiksmingumo kriterijus, įskaitant matavimo neapibrėžties ir kiekybinio metodų įvertinimo ribos nustatymo taisykles. Kad būtų užtikrintas cheminės stebėsenos rezultatų sulyginamumas, laikantis bendrai sutartos apibrėžties turėtų būti nustatyta kiekybinio įvertinimo riba.
- (3) Jei būtiniausius veiksmingumo kriterijus atitinkančių metodų nėra, stebėseną turėtų būti atliekama taikant geriausius galimus metodus, o su ja susijusios išlaidos neturi būti pernelyg didelės.
- (4) Apskaičiuojant vidutines vertes turėtų būti atsižvelgiama į matavimų rezultatus, nesiekia analizės metodų kiekybinio įvertinimo ribos. Šiuo atžvilgiu turėtų būti nustatytos atitinkamos taisyklės.
- (5) Techniniai analizės rezultatų kokybės ir sulyginamumo užtikrinimo veiksmai turėtų būti atliekami pagal tarptautiniu lygmeniu pripažintą kokybės valdymo sistemos taikymo tvarką. Šiuo tikslu galima laikytis standarte EN ISO/IEC-17025 nustatytos tvarkos. Tikslinga užtikrinti, kad cheminę analizę atliekančios laboratorijos savo

kompetenciją įrodytų dalyvaudamos tarptautiniu arba nacionaliniu lygmeniu pripažintose kvalifikacijos tyrimų programose ir naudojamos esamos etaloninės medžiagos. Siekiant suderinti veiksmus Bendrijos lygmeniu, kvalifikacijos tyrimų programos turėtų būti rengiamos remiantis atitinkamais tarptautiniais standartais. Šiam tikslui galima vadovautis ISO/IEC 43-1 vadovu „Tarplaboratoriniai lyginamieji kvalifikacijos tyrimai“. 1 dalis. „Kvalifikacijos tyrimų programų kūrimas ir naudojimas“. Tų programų rezultatai turėtų būti vertinami remiantis tarptautiniu lygmeniu pripažintomis vertinimo balais sistemomis. Šiuo tikslu galima vadovautis standartu ISO-13528 „Atliekant tarplaboratorinius lyginamuosius kvalifikacijos tyrimus taikomi statistiniai metodai“.

- (6) 2008 m. gegužės 15 d. konsultuotasi su Direktyvos 2000/60/EB 21 straipsnio 1 dalyje nurodytu komitetu, ir jis apie Komisijos direktyvos, kuria pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB nustatomos vandens cheminės analizės ir vandens būklės stebėsenos techninės specifikacijos, projektą pateikė teigiamą nuomonę. 2008 m. birželio 6 d. Komisija pateikė minėtą projektą nagrinėti Europos Parlamentui ir Tarybai. Iki nustatyto termino Europos Parlamentas priemonių projektui nepaprieštaravo. Taryba paprieštaravo, kad Komisija jas priimtų, nurodydama, kad siūlomos priemonės viršija Direktyvoje 2000/60/EB nustatytus įgyvendinimo įgaliojimus. Todėl numatytų priemonių Komisija nepriėmė ir iš dalies pakeistą minėtos direktyvos projektą pateikė Direktyvos 2000/60/EB 21 straipsnio 1 dalyje nurodytam komitetui. Dėl minėto projekto su komitetu konsultuotasi rašytine procedūra, pradėta 2009 m. sausio 28 d., ir komitetas pateikė teigiamą nuomonę.
- (7) Šioje direktyvoje numatytos priemonės atitinka Direktyvos 2000/60/EB 21 straipsnio 1 dalyje nurodyto Komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šia direktyva pagal direktyvos 2000/60/EB 8 straipsnio 3 dalį nustatomos vandens cheminės analizės ir vandens būklės stebėsenos techninės specifikacijos. Ja nustatomi būtiniausi analizės metodų, kuriuos valstybės narės turi taikyti stebėdamos vandens būklę, nuosėdas ir biotą, veiksmingumo kriterijai ir analizės rezultatų kokybės įrodymo taisyklės.

⁽¹⁾ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) aptikimo riba – išvesties signalas arba koncentracijos vertė, kuriuos viršijus, esant tam tikram pasiklydimo lygiui, galima tvirtinti, kad ėminys skiriasi nuo tiriamųjų medžiagų neturinio tuščiojo ėminio;
- 2) kiekybinio įvertinimo riba – nustatytas aptikimo ribos kartotinis esant tokiai tiriamosios medžiagos koncentracijai, kurią galima tinkamai nustatyti pakankamu tikslumo ir preciziškumo lygiu. Kiekybinio įvertinimo ribą galima skaičiuoti naudojant atitinkamą standartą ar ėminį, ir ji gali būti nustatyta pagal žemiausią kalibravimo kreivės kalibravimo tašką, išskyrus tuščiąjį ėminį;
- 3) matavimo neapibrėžtis – ne neigiamas parametras, pagal naudojamą informaciją apibūdinantis kiekybinių verčių, priskiriamų matuojamajam dydžiui, pasklidimą.

3 straipsnis

Analizės metodai

Valstybės narės užtikrina, kad visi analizės metodai, įskaitant laboratorinį, lauko ir tiesioginį metodus, kurie taikomi pagal Direktyvą 2000/60/EB vykdant cheminės stebėsenos programas, būtų patvirtinti ir įforminti dokumentais pagal standartą EN ISO/IEC-17025 arba kitus lygiaverčius tarptautiniu lygmeniu pripažintus standartus.

4 straipsnis

Būtiniausi analizės metodų veiksmingumo kriterijai

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtiniausi visų taikomų analizės metodų veiksmingumo kriterijai būtų grindžiami 50 % arba mažesne matavimo neapibrėžtimi ($k = 2$), apskaičiuota pagal atitinkamus aplinkos kokybės standartus, ir kiekybinio įvertinimo riba, kuri yra lygi 30 % atitinkamuose aplinkos kokybės standartuose nurodytos vertės arba už ją mažesnė.
2. Jei tam tikram parametrai nėra atitinkamo aplinkos kokybės standarto arba jei nėra 1 dalyje išvardytus būtiniausius veiksmingumo kriterijus atitinkančio analizės metodo, valstybės narės užtikrina, kad stebėseną būtų atliekama taikant geriausius galimus metodus ir kad su ja susijusios išlaidos nebūtų pernelyg didelės.

5 straipsnis

Vidutinių verčių apskaičiavimas

1. Jei fizinių cheminių arba cheminių matuojamųjų dydžių kiekis ėminyje yra mažesnis už kiekybinio įvertinimo ribą, apskaičiuojant vidutines vertes matavimo rezultatams priskiriama pusė tam tikros kiekybinio įvertinimo ribos vertės.

2. Jei 1 dalyje nurodyta apskaičiuota matavimo rezultatų vidutinė vertė yra mažesnė už kiekybinio įvertinimo ribą, vertė vadinama „mažesne už kiekybinio įvertinimo ribą“.

3. 1 dalis netaikoma matuojamiesiems dydžiams, kurie atitinka tam tikros fizinių cheminių parametrų arba cheminių matuojamųjų dydžių grupės bendrą visumą, įskaitant susijusius metabolitus, skilimo ir reakcijos produktus. Tais atvejais rezultatams, kurie nesiekia atskirų medžiagų kiekybinio įvertinimo ribos, priskiriamas nulis.

6 straipsnis

Kokybės užtikrinimas ir kontrolė

1. Valstybės narės užtikrina, kad laboratorijos arba laboratorijų pasamdytos šalys taikytų kokybės valdymo sistemas, atitinkančias standartą EN ISO/IEC-17025 arba kitus tarptautiniu lygmeniu pripažintus lygiaverčius standartus.
2. Valstybės narės užtikrina, kad laboratorijos arba laboratorijų pasamdytos šalys savo kompetenciją atitinkamų fizinių cheminių arba cheminių matuojamųjų dydžių analizės srityje įrodytų:
 - a) dalyvaudamos kvalifikacijos tyrimų programose, apimančiose šios direktyvos 3 straipsnyje nurodytus matuojamųjų dydžių analizės metodus, esant tokioms medžiagų koncentracijoms, kurios naudojamos pagal Direktyvą 2000/60/EB įgyvendinant cheminės stebėsenos programas; ir
 - b) analizuodamos esamas etalonines medžiagas, atitinkančias surinktus ėminius, kurių medžiagų koncentracija atitinka reikiamus 4 straipsnio 1 dalyje nurodytus aplinkos kokybės standartus.
3. 2 dalies a punkte nurodytas kvalifikacijos tyrimų programas rengia akredituotos organizacijos arba tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu pripažintos organizacijos, atitinkančios standarto ISO/IEC 43–1 vadovo reikalavimus arba kitus lygiaverčius tarptautiniu lygmeniu pripažintus standartus.

Dalyvavimo tose programose rezultatai vertinami remiantis vertinimo balais sistema, nurodyta standarto ISO/IEC 43–1 vadove arba standarte ISO-13528, arba kituose lygiaverčiuose tarptautiniu lygmeniu pripažintuose standartuose.

7 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, įgyvendina šią direktyvą. Tų nuostatų tekstą jos nedelsdamos pateikia Komisijai.

Priimdamos tas nuostatas, valstybės narės daro jose nuorodą į šią direktyvą, arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Valstybės narės nustato tokios nuorodos darymo tvarką.

2. Valstybės narės Komisijai pateikia šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinių teisės aktų nuostatų tekstus.

8 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

9 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2009 m. liepos 31 d.

Komisijos vardu

Stavros DIMAS

Komisijos narys
